

บทที่ 3

ร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย

ในบทที่สาม ร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย ผู้วิจัยจะกล่าวถึงลักษณะทั่วไปของธุรกิจ ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของธุรกิจร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย ประเภทของร้านอาหารต้มยำ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจร้านอาหารต้มยำของผู้ประกอบการมุสลิมเชื้อสายมลายู และมุสลิมเชื้อสายไทยในประเทศมาเลเซีย รายละเอียดในแต่ละประเด็น มีดังต่อไปนี้

ร้านอาหารต้มยำ

ต้มยำเป็นเมนูรายการอาหารหนึ่งในอาหารไทยที่ได้รับความนิยมจากคนทั่วโลก ต้มยำเป็นอาหารที่มีรสชาติเผ็ดร้อน ผสมกับรสเค็ม เปรี้ยว และหวาน ที่มีส่วนผสมของข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด พริกสด น้ำมะนาว เกลือ น้ำปลา เมนูต้มยำเป็นที่รู้จักกันดีในต่างประเทศทั่วโลก รวมถึงคนมาเลเซีย เมนูต้มยำเป็นอาหารจานโปรดรายการหนึ่งของคนมาเลเซีย โดยเฉพาะคนมาเลเซียเชื้อสายมลายู ปัจจุบันเมนูต้มยำถือว่าเป็นอาหารประจำชาติมาเลเซียสมัยใหม่ที่คนมาเลเซียนิยมรับประทาน และสามารถหาบริโภคได้ทั่วไปในร้านอาหารในประเทศมาเลเซีย ดังคำกล่าวในหนังสือสอนทำอาหารของมาเลเซีย ที่ Pawanchik (2008: 8) กล่าวว่า “... Yes the Tom Yam originated from Thailand but it has become so much part of what we eat that I can bravely say Tom Yam is also a Modern Malaysian food,”

เมนูอาหารต้มยำสามารถหาบริโภคได้ทั่วไปที่ร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย ร้านอาหารต้มยำนั้นเป็นอาหารที่ขายอาหารไทยของคนไทยมุสลิม ทั้งคนมุสลิมเชื้อสายมลายู และคนมุสลิมเชื้อสายไทย เพื่อให้บริการแก่ผู้บริโภคในประเทศมาเลเซีย โดยเฉพาะคนเชื้อสายมลายู สัญชาติมาเลเซียที่เป็นลูกค้าหลักของร้านอาหารต้มยำ เนื่องจากร้านอาหารต้มยำเป็นของคนไทยมุสลิมเพื่อให้บริการแก่ลูกค้ามุสลิม ร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซียจึงมีความหมายการเป็นร้านอาหารไทยฮาลาลสำหรับคนมุสลิม โดยผู้ประกอบการที่เป็นคนมุสลิมจากประเทศไทย ทั้งคนมุสลิมเชื้อสายมลายูและคนมุสลิมเชื้อสายไทย

ธุรกิจร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย จึงมีความแตกต่างจากร้านอาหารไทย โดยทั่วไปที่เป็นร้านอาหารของคนพุทธ และไม่มีร้านอาหารต้มยำในประเทศไทยเหมือนในประเทศมาเลเซีย ร้านอาหารของคนมุสลิมในประเทศไทยถูกเรียกว่า “ร้านอาหารอิสลาม” หรือ “ร้านอาหารแขก” ซึ่งหมายถึงร้านอาหารของคนมุสลิม หรือร้านอาหารฮาลาล ซึ่งมีความแตกต่างจากร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย เนื่องจากร้านอาหารอิสลามในประเทศไทยขายอาหารมุสลิม ซึ่งต่างจากอาหารไทย แต่ร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซียเป็นร้านอาหารไทยฮาลาลของคนมุสลิม ประกอบกับเมนูอาหารต้มยำเป็นอาหารที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากจนลูกค้ามาเลเซีย เรียกชื่อร้านว่าร้านอาหารต้มยำมากกว่าร้านอาหารไทย

ปัจจุบันในประเทศมาเลเซียมีร้านอาหารต้มยำกระจายอยู่โดยทั่วไป โดยเฉพาะในเขตเมืองใหญ่ๆ กรุงกัวลาลัมเปอร์มีร้านอาหารต้มยำเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะที่กัมปงตานี¹ (หมู่บ้านตานี) ร้านอาหารต้มยำแห่งแรกของกัวลาลัมเปอร์เปิดกิจการเมื่อประมาณสี่ทศวรรษที่ผ่านมาคือราวทศวรรษ 1970 โดยคุณหมัด² ซึ่งเป็นคนมุสลิมเชื้อสายไทย จากอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ไปตั้งถิ่นฐานในประเทศมาเลเซียด้วยปัญหาทางการเงิน นายหมัดและครอบครัวตัดสินใจเปิดกิจการ ร้านอาหาร เพื่อขายอาหารไทย รวมทั้งเมนูอาหารต้มยำ ซึ่งเป็นธุรกิจของครอบครัวที่มีแรงงานเป็นสมาชิกในครอบครัว เปิดทำการเวลา 17.00 น. ถึง 02.00 น. ถึงแม้ว่านายหมัดได้สำเร็จการศึกษาระดับสูง แต่ตัดสินใจเปิดกิจการร้านอาหาร เนื่องจากเห็นว่าใช้เงินทุนไม่มาก มีความเสี่ยงน้อย และไม่ได้ใช้ทักษะความรู้มาก ซึ่งในเวลานั้นยังไม่มีกิจการร้านอาหารไทยในกรุงกัวลาลัมเปอร์ คนเชื้อสายมลายูสัญชาติมาเลเซีย อาหารไทยมีความแตกต่างจากอาหารพื้นเมืองมาเลย์ ซึ่งเป็นอาหารที่ทำสำเร็จและเย็น แต่อาหารไทยของร้านนายหมัดเป็นอาหารตามสั่งที่ปรุงและบริการตามความต้องการของลูกค้า การที่อาหารไทยมีการปรุงใหม่และร้อนนั้น จึงเป็นที่นิยมของคนเชื้อสายมลายูสัญชาติมาเลเซียเป็นอย่างมาก

ร้านอาหารของนายหมัดประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในปีแรก ทำให้เขาชักชวนพี่น้อง และญาติจากประเทศไทยให้เข้ามาทำงานในร้านอาหารของเขา นอกจากนี้ยังได้ขยายกิจการ และเปิดร้านอาหารเพิ่มขึ้น ภายหลังจากที่ญาติพี่น้องทำงานเพียงแค่หนึ่งปี พวกเขาก็สามารถเปิดกิจการร้านอาหารเป็นของตัวเอง ซึ่งเป็นการดำเนินรอยตามความสำเร็จธุรกิจของนายหมัด นอกจากญาติพี่น้องของนายหมัดแล้ว เพื่อนของนายหมัดที่ทำงานในร้าน 2 คน ซึ่งเป็นคนมุสลิมเชื้อสายมลายูก็ได้เปิดร้านอาหารต้มยำเช่นกัน เพื่อนของนายหมัดทั้ง 2 คนมีความแตกต่างจากนายหมัดและญาติซึ่งเป็นคนมุสลิมเชื้อสายไทยที่พูดภาษาไทยถิ่นใต้ แต่กลุ่มเพื่อนของนายหมัดเป็นคนมุสลิมเชื้อสายมลายูที่พูดภาษามลายูถิ่นปาดานีในชีวิตประจำวัน จึงกล่าวได้ว่าร้านอาหารต้มยำในกรุงกัวลาลัมเปอร์ร้านแรกดำเนินการโดยคนมุสลิมเชื้อสายไทย และธุรกิจนี้ขยายวงผ่านความสัมพันธ์ทางสังคมของนายหมัด 2 ประเภทคือ 1) ร้านอาหารของคนมุสลิมเชื้อสายไทยที่เป็นกลุ่มเครือญาติของนายหมัด และ 2) ร้านอาหารของคนมุสลิมเชื้อสายมลายูที่เป็นกลุ่มเพื่อนของนายหมัด ถึงแม้ว่าเจ้าของร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซียเป็นคนมุสลิมที่มีภูมิลำเนาหรือภูมิหลังจากประเทศไทยหรือมีสัญชาติไทยเหมือนกัน แต่ทั้งสองกลุ่มนั้น มีความแตกต่างทางภาษาในชีวิตประจำวัน รวมถึงความแตกต่างทางชาติพันธุ์ระหว่างคนมุสลิมชาติพันธุ์ไทยกับคนมุสลิมชาติพันธุ์มลายู

ความเป็นอิสลามหรือความเป็นมุสลิมนั้นเป็นชนกลุ่มน้อยหรือชนชายขอบที่เป็นชนต่างวัฒนธรรม (Minority) ที่เป็นชนชายขอบที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่มีอิทธิพลอันยิ่งใหญ่ต่อสังคมวัฒนธรรมคนไทย คนมุสลิมในประเทศไทยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคใต้ และภาคกลางของประเทศไทย อย่างไรก็ตามคนมุสลิมในจังหวัดชายแดนใต้ ในจังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา

¹ กัมปงตานีเป็นนามแฝงของหมู่บ้านแห่งนี้ ซึ่งเป็นชุมชนเก่าของคนเชื้อสายมลายูสัญชาติมาเลเซียที่อยู่กลางเมืองกัวลาลัมเปอร์

² ชื่อบุคคลนี้เป็นนามแฝง ญาติของคุณหมัดเป็นผู้เล่าเรื่องประวัติร้านอาหารต้มยำในกรุงกัวลาลัมเปอร์ และผู้ประกอบการรุ่นบุกเบิกเล่าถึงประวัติศาสตร์สังคมเดียวกัน

และบางส่วนของสงขลามีความแตกต่างจากมุสลิมที่อื่นของประเทศไทย กล่าวคือ คนมุสลิมในจังหวัดชายแดนใต้ไม่ได้เป็นแค่ผู้นับถือศาสนาอิสลามเท่านั้น แต่พวกเขาส່ว่นใหญ่ยังมีความแตกต่างจากคนมุสลิม คือ พวกเขามีชาติพันธุ์มลายู ความซ้อนทับของความเป็นชนต่างวัฒนธรรมทั้งศาสนาและชาติพันธุ์ของคนมุสลิมเชื้อสายมลายูในจังหวัดชายแดนใต้ในประเทศไทย เนื่องจากสังคมไทยที่คนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ไท และนับถือศาสนาพุทธ เรื่องราวของการเป็นชนต่างวัฒนธรรมของคนเชื้อสายมลายูในจังหวัดชายแดนใต้ (Nayu or Malay-Muslims) ถูกเรียกขานนามจากคนไทยพุทธในฐานะที่เป็นคนส่วนใหญ่ของสังคมไทยว่า “แขกมลายู” คนมลายูในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในฐานะที่เป็นชนต่างวัฒนธรรมในสังคมไทย ปัจจุบันคนมลายูในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าไปทำงานในประเทศมาเลเซียเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการเข้าไปทำงานในร้านอาหารต้มยำ (Bunmak, 2010; Klanarong, 2009; Muhamed & Chantavanich, 2001) เนื่องจากประเทศมาเลเซียเป็นดินแดนของโลกมลายู และคนส่วนใหญ่ที่นับถือศาสนาอิสลามที่ต่างจากสังคมไทยที่เป็นดินแดนของพุทธศาสนา

ประเภทของร้านอาหารต้มยำ

ในปัจจุบันรัฐบาลมาเลเซีย และรัฐบาลไทยไม่มีสถิติอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับจำนวนร้านอาหารต้มยำที่แท้จริงในประเทศมาเลเซีย เนื่องจากผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซียส่วนใหญ่ไม่ได้จดทะเบียนร้านค้าอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้ การแบ่งประเภทร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย สามารถแบ่งได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกในการศึกษาครั้งนี้ จะจำแนกร้านอาหารต้มยำออกเป็นอย่างน้อย 3 ประเภท จำแนกตามชาติพันธุ์และเชื้อชาติของเจ้าของร้าน ดังนี้

1) ผู้ประกอบการมุสลิมเชื้อสายไทย หมายถึง ผู้ประกอบการที่มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด มีชาติพันธุ์ไทย และนับถือศาสนาอิสลามจากประเทศไทย ผู้ประกอบการมุสลิมเชื้อสายไทยใช้ภาษาถิ่นใต้เป็นภาษาหลักในชีวิตประจำวัน มีภูมิสำเนาเดิมจากภาคใต้ ได้แก่ สตูล สงขลา พัทลุง และนครศรีธรรมราช เป็นต้น กลุ่มผู้ประกอบการที่เป็นคนมุสลิมเชื้อสายไทยนี้ ส่วนหนึ่งมีความสัมพันธ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับนายหมัดที่เป็นผู้บุกเบิกร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย และเป็นกลุ่มลูกจ้างและเครือญาติของผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำในยุคนุกเบิก

2) ผู้ประกอบการมุสลิมเชื้อสายมลายู หมายถึง ผู้ประกอบการที่มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด มีชาติพันธุ์มลายู และนับถือศาสนาอิสลามจากประเทศไทย ผู้ประกอบการมุสลิมเชื้อสายมลายูจะใช้ภาษามลายูถิ่นปาตานีเป็นภาษาหลักในชีวิตประจำวัน มีภูมิสำเนาเดิมมาจากจังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลาบางอำเภอ ผู้ประกอบการที่เป็นคนมุสลิมเชื้อสายมลายูนี้ ส่วนใหญ่อดีตเคยเป็นลูกจ้างในธุรกิจร้านอาหารต้มยำมาก่อนที่จะเปิดกิจการร้านอาหารต้มยำของตนเอง

3) ผู้ประกอบการสัญชาติมาเลเซีย หมายถึง ผู้ประกอบการที่มีสัญชาติมาเลเซียโดยกำเนิด และนับถือศาสนาอิสลาม ผู้ประกอบการคนสัญชาติมาเลเซีย ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่นมาจากประเทศไทย ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการสัญชาติมาเลเซียจะเป็นคนที่มีเชื้อชาติมาเลย์ที่เปิดกิจการ

ร้านอาหารต้มยำ โดยการจ้างแรงงานมุสลิมเชื้อสายมลายูเป็นลูกจ้างในกิจการร้านอาหารต้มยำของพวกเขา

ผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซียที่ผู้ประกอบการคนมุสลิมเชื้อสายไทย และผู้ประกอบการคนมุสลิมเชื้อสายมลายู ถือว่าเป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่นเพราะเป็นผู้ย้ายถิ่นระหว่างประเทศ ผู้ประกอบการที่เป็นคนสัญชาติไทย (หรืออดีตสัญชาติไทย) จากประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศต้นทางของผู้ย้ายถิ่นเข้าไปดำเนินกิจการในประเทศมาเลเซียซึ่งเป็นประเทศปลายทางที่พวกเขาไม่ได้มีถิ่นกำเนิดที่นั่น อย่างไรก็ตามร้านอาหารต้มยำของผู้ประกอบการสัญชาติมาเลเซียโดยกำเนิด ไม่ถือว่าเป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่นในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากผู้ประกอบการสัญชาติมาเลเซีย พวกเขาไม่ได้เป็นผู้ย้ายถิ่นระหว่างประเทศ พวกเขาดำเนินธุรกิจในประเทศมาเลเซียซึ่งเป็นประเทศของพวกเขาเอง

ผู้ประกอบการร้านอาหารที่ผู้ประกอบการย้ายถิ่นจากประเทศไทยในประเทศมาเลเซียเป็นพลเมืองไทยที่มีสัญชาติไทยโดยกำเนิดจากประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันผู้ประกอบการร้านอาหารบางส่วนได้รับสัญชาติมาเลเซีย เนื่องจากพวกเขาได้รับบัตรประชาชนมาเลเซียในช่วงทศวรรษที่ 1970s ในยุคนั้นรัฐบาลมาเลเซียพยายามเพิ่มสัดส่วนประชากรคนมุสลิมมลายูในประเทศมาเลเซียต่อคนเชื้อสายอินเดียสัญชาติมาเลเซีย และคนเชื้อสายจีนสัญชาติมาเลเซียที่ไม่ใช่ชาติพันธุ์มลายูในประเทศมาเลเซีย ทำให้รัฐบาลในสมัยนั้นให้บัตรประชาชนกับคนมุสลิมเชื้อสายมลายูในจังหวัดชายแดนใต้ และคนฟิลิปปินส์เชื้อสายมลายูในหมู่เกาะทางใต้ของประเทศฟิลิปปินส์ เพื่อผลประโยชน์ในการเลือกตั้งและการเมืองภายในประเทศมาเลเซีย ทั้งนี้ยังมีผู้หญิงมุสลิมเชื้อสายมลายูที่ได้รับสัญชาติมาเลเซียจากการแต่งงานกับผู้ชายเชื้อสายมลายูสัญชาติมาเลเซีย พวกเขาเปิดกิจการร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซียเป็นผู้ประกอบการร้านอาหาร ภายหลังจากการแต่งงานกับคนสัญชาติมาเลเซีย

การเป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำ

ถึงแม้ว่าการเดินทางเข้ามาทำงานในประเทศมาเลเซียครั้งแรกของผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำสามารถจำแนกออกเป็นอย่างน้อย 2 ประเภท คือ 1) ผู้ประกอบการที่เดินทางข้ามแดนไทย-มาเลเซียเข้ามาทำงานในประเทศมาเลเซียครั้งแรกในฐานะที่เป็นแรงงานที่ได้รับค่าจ้างและไม่ได้รับค่าจ้างในธุรกิจร้านอาหารต้มยำในอดีต แล้วเปลี่ยนสถานภาพเป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำในปัจจุบัน และ 2) ผู้ประกอบการที่เดินทางข้ามแดนไทย-มาเลเซียเข้ามาเป็นผู้ประกอบการตั้งแต่ครั้งแรก ตามที่กล่าวไปแล้วนั้น เมื่อพวกเขาย้ายถิ่นเข้ามาในประเทศมาเลเซียแล้ว นำไปสู่การก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำต่อไป

สำหรับบุคคลที่ไม่ต้องการเป็นลูกจ้าง โดยเฉพาะในกลุ่มของผู้ประกอบการที่เดินทางเข้ามาเป็นลูกจ้างในร้านอาหารต้มยำ การเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำต้องอาศัยประสบการณ์ ทักษะ และความสามารถในการเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำ การเป็นผู้ประกอบการในฐานะที่เป็นการจ้างงานด้วยตนเอง เป็นทางเลือกอย่างหนึ่งในการประกอบอาชีพ ผลการศึกษาประวัติและประสบการณ์จากการทำงานก่อนการเป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่น

ร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซียจากผู้ให้ข้อมูล สามารถจำแนกประวัติและประสบการณ์ของผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำออกเป็นอย่างน้อย 3 ประเภท ได้แก่ 1) ประสบการณ์ทางอาชีพ คือ ผู้ประกอบการที่เคยมีประสบการณ์ทางอาชีพในร้านอาหารต้มยำในฐานะที่เป็นแรงงานหรือลูกจ้างที่ได้รับค่าจ้างเป็นค่าตอบแทนในการทำงานในธุรกิจร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซียมาก่อน 2) อาชีพครอบครัว คือ ผู้ประกอบการมีสมาชิกในครอบครัวหรือญาติเป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำ การเป็นบุตรหรือญาติของผู้ประกอบการร้านอาหารในประเทศมาเลเซีย และมีประสบการณ์จากการทำงานในร้านอาหารต้มยำทั้งที่ได้รับค่าจ้าง และไม่ได้รับค่าจ้างในการทำงาน ซึ่งเป็นบุคคลที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศมาเลเซียครั้งแรกในฐานะที่เป็นแรงงานที่ได้รับค่าจ้างและไม่ได้รับค่าจ้างในธุรกิจร้านอาหารต้มยำมาก่อน แล้วเปลี่ยนสถานภาพเป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำ และ 3) ประสบการณ์ทางธุรกิจ คือ ผู้ประกอบการมีทักษะและประสบการณ์ทางธุรกิจอื่นๆ จากการทำธุรกิจในประเทศไทย แต่ไม่เคยมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซียมาก่อน ซึ่งเป็นบุคคลที่เดินทางข้ามแดนไทย-มาเลเซียเข้ามาเป็นผู้ประกอบการตั้งแต่ครั้งแรกของการเดินทางข้ามแดน

ทั้งนี้อาจจะกล่าวได้ว่า ประสบการณ์จากการทำงานในธุรกิจร้านอาหารต้มยำ หรือการทำธุรกิจค้าขาย และบริการเป็นหัวใจหลักอย่างหนึ่งของการก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารต้มยำ เนื่องจากการประสบการณ์ในฐานะการเป็นลูกจ้างเป็นกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (socialization) เพื่อเสริมสร้างทุนมนุษย์ให้กับลูกจ้างเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นการพัฒนาทัศนคติ ทักษะ และความรู้ที่เกี่ยวกับการค้าและการบริการให้กับบุคคลที่เคยเป็นลูกจ้างให้เข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการ เช่นเดียวกับประสบการณ์ในการทำธุรกิจค้าขายอื่นๆ สามารถนำมาปรับใช้กับการประกอบธุรกิจร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย

การเคยทำงานในร้านอาหารต้มยำของผู้ประกอบการในอดีตช่วยให้พวกเขามีทักษะในการบริหารจัดการร้านอาหารต้มยำ ทักษะที่ได้เรียนรู้จากอดีตนายจ้าง ทำให้สามารถเป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำด้วยตนเอง พวกเขาสามารถเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนเองจากการได้รับค่าจ้างจากการทำงานมาเป็นรับผลกำไรจากธุรกิจของตนเอง นายจ้างที่ประสบความสำเร็จจากการดำเนินกิจการจะเป็นแรงจูงใจให้กับลูกจ้างดำเนินรอยตามความสำเร็จของนายจ้าง ซึ่งสอดคล้องกับ Boissevain, Blaschke et al (1990, p140) กล่าวว่า การเรียนรู้ทักษะทางวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับธุรกิจในธุรกิจของกลุ่มชาติพันธุ์ช่วยให้ลูกจ้างกลายเป็นเจ้าของกิจการได้ เช่นเดียวกับ ลูกจ้างในธุรกิจร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย ลูกจ้างในร้านอาหารต้มยำสามารถเรียนรู้ทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการผ่านการเป็นลูกจ้างจากตำแหน่งคนล้างจานสู่ตำแหน่งที่สูงกว่า ดังนั้น ทักษะที่ได้เรียนรู้จากนายจ้างในร้านอาหารต้มยำทำให้พวกเขาสามารถนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจร้านอาหารต้มยำของตนเอง

แรงงานมุสลิมที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศมาเลเซียส่วนใหญ่นิยมทำงานเป็นลูกจ้างในร้านอาหารต้มยำมากกว่าการจ้างงานในธุรกิจอื่นๆ เนื่องจากงานในร้านอาหารต้มยำเป็นงานที่สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ของการทำงาน แรงงานมุสลิมส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาภาคบังคับจากโรงเรียนรัฐบาล หรือโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามเอกชน รวมถึงจบการศึกษาจากโรงเรียนปอเนาะ ดังนั้นโอกาสการได้งานทำในประเทศไทยและมาเลเซียค่อนข้างน้อย การเดินทางเข้าไปทำงานในร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซียจึงเป็นโอกาสที่ดีสำหรับพวกเขา เนื่องจากได้รับค่าจ้างที่สูงกว่าทำงานในประเทศไทย เป็นงานที่ไม่ต้องใช้ทักษะในการทำงานมาก และเป็นงานที่สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ขณะทำงาน

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำโดยทั่วไปจะจบการศึกษาไม่สูง และได้เรียนรู้ทักษะที่เหมาะสมสำหรับงานในร้านอาหารต้มยำจากประสบการณ์ทำงานเป็นลูกจ้างในร้านอาหารต้มยำมาก่อนผ่านประสบการณ์ในอดีต ภายหลังจากที่พวกเขาทำงานในธุรกิจร้านอาหารต้มยำเป็นระยะเวลานานพอสมควร จนพวกเขาสามารถเรียนรู้ทักษะการทำอาหาร ทักษะการประกอบอาชีพ และบริหารจัดการร้านอาหารจากประสบการณ์ในธุรกิจร้านอาหารต้มยำ พวกเขาจึงสามารถเปิดธุรกิจร้านอาหารต้มยำของตนเอง การเป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำไม่มีความจำเป็นต้องใช้วุฒิการศึกษา และเอกสารทางราชการมาก ดังนั้นการเป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำจึงเป็นโอกาสการเป็นเจ้าของกิจการตัวเองของคนมุสลิมที่เป็นผู้ย้ายถิ่นข้ามแดน และเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาไม่สูง

ร้านอาหารต้มยำมีความเป็นธุรกิจครอบครัว (family business) เนื่องจากการดำเนินธุรกิจร้านอาหารต้มยำมีคู่สมรสทั้งสามีและภรรยาทำงานร่วมกันและบริหารจัดการร่วมกัน รวมถึงการใช้แรงงานสมาชิกในครอบครัวในธุรกิจด้วย จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำเปิดกิจการของตนเองหลังจากแต่งงาน และมีครอบครัวก่อนที่จะเปิดกิจการ ผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำทุกกรณีมีสถานภาพสมรสแล้ว และสร้างธุรกิจร้านอาหารต้มยำภายหลังจากการแต่งงานแล้ว ทั้งนี้ ไม่มีผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำที่สร้างธุรกิจร้านอาหารต้มยำก่อนการแต่งงาน อาจกล่าวได้ว่า การเปิดกิจการร้านอาหารต้มยำเป็นธุรกิจครอบครัวของผู้ประกอบการกับคู่สมรส คู่สามีภรรยาเป็นหุ้นส่วนชีวิตและหุ้นส่วนธุรกิจ

นอกจากธุรกิจร้านอาหารต้มยำเป็นธุรกิจครอบครัวของสามีภรรยาแล้ว ธุรกิจร้านอาหารต้มยำยังอาศัยการใช้แรงงานจากสมาชิกภายในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวทำงานเป็นแรงงานทั้งที่ได้รับค่าจ้างหรือไม่ได้รับค่าจ้าง จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ประกอบการทุกกรณีมีคู่สมรส และบุตรทำงานในตำแหน่งต่างๆ ของร้านอาหารต้มยำตนเอง สมาชิกในครอบครัวจึงเป็นส่วนหนึ่งของแรงงานในร้านอาหารต้มยำ ดังตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูล ที่กล่าวถึงบทบาทของคู่สมรสที่ช่วยในการทำงาน และบริหารจัดการร้านร่วมกัน

นอกจากบทบาทของคู่สมรสที่ช่วยในการทำงาน และบริหารจัดการร้านธุรกิจแล้ว พวกเขายังมีบุตรช่วยทำงานในร้านเช่นกัน ถึงแม้ว่าบุตรของผู้ประกอบการจะไม่ได้เป็นแรงงานหลักในร้านอาหารต้มยำ แต่พวกเขาก็มีความสำคัญในการแบ่งเบาภาระของผู้ประกอบการในช่วงเวลาที่เร่งด่วนของการให้บริการลูกค้า และเป็นแรงงานที่ไม่ได้จ่ายค่าจ้างตอบแทน ธุรกิจร้านอาหารต้มยำเป็นธุรกิจขนาดกลางและเล็ก ที่มีสัดส่วนการใช้แรงงานครอบครัวร่วมกับการจ้างแรงงาน การใช้

แรงงานภายในครอบครัวซึ่งเป็นแรงงานที่ไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทน ถือว่าเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งในการแข่งขันและดำเนินธุรกิจของร้านอาหารต้มยำ แรงงานภายในครอบครัวมีบทบาทสำคัญสำหรับการช่วยงานบริหารจัดการ และดูแลธุรกิจ

นอกจากสมาชิกในครอบครัวของผู้ประกอบการที่มีช่วยเป็นแรงงานในร้านอาหารต้มยำแล้ว ผู้ประกอบการร้านอาหารยังมีญาติพี่น้องทำงานในร้านอาหารของพวกเขาด้วย ทั้งญาติพี่น้องของผู้ประกอบการ และเครือญาติพี่น้องของคู่สมรส ถึงแม้ว่าแรงงานจากเครือญาติจะเป็นแรงงานที่ได้รับค่าจ้างตอบแทน แต่การจ้างแรงงานที่เป็นเครือญาติเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ เนื่องจากแรงงานที่เป็นเครือญาติมีความน่าเชื่อถือ และไว้วางใจในการทำงานมากกว่าแรงงานที่ไม่เป็นเครือญาติ ธุรกิจร้านอาหารต้มยำเป็นรูปแบบธุรกิจครอบครัวที่ร้านอาหารต้มยำเป็นธุรกิจที่เปิดกิจการหลังการแต่งงาน และมีคู่สมรส และสมาชิกในครอบครัวเป็นแรงงานในธุรกิจนี้ ทั้งที่ได้รับค่าจ้างและไม่ได้รับค่าจ้างในการทำงาน สมาชิกในครอบครัว ทั้งบุตรและคู่สมรส รวมถึงเครือญาติเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการดำเนินธุรกิจร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย

สรุป

ร้านอาหารต้มยำได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศมาเลเซีย โดยเฉพาะเมนูอาหารต้มยำที่ผู้บริโภคคนเชื้อสายมลายูสัญชาติมาเลเซียนิยมรับประทาน ความนิยมรับประทานอาหารต้มยำทำให้คนมุสลิมเชื้อสายมลายูและคนมุสลิมเชื้อสายไทยจากประเทศไทยเปิดกิจการร้านอาหารต้มยำเป็นจำนวนมากในประเทศมาเลเซีย มีร้านอาหารต้มยำเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันผู้บริโภคในประเทศมาเลเซียสามารถรับประทานอาหารไทยได้ทั่วไปในประเทศมาเลเซีย โดยเฉพาะในกรุงกัวลาลัมเปอร์ ร้านอาหารต้มยำและเมนูอาหารต้มยำจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการบริโภคของคนมาเลเซีย

ผู้บริโภคส่วนใหญ่ของร้านอาหารต้มยำ คือ คนมุสลิมเชื้อสายมลายูสัญชาติมาเลเซีย ในขณะที่ร้านอาหารต้มยำเป็นร้านอาหารของผู้ประกอบการคนมุสลิมจากประเทศไทย ทั้งคนมุสลิมเชื้อสายมลายูและคนมุสลิมเชื้อสายไทย ซึ่งทำให้ร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซียมีความหมายถึงการเป็นร้านอาหารไทยฮาลาล สำหรับคนมุสลิมในประเทศมาเลเซีย ต้นกำเนิดของร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซียมาจากผู้ประกอบการคนมุสลิมเชื้อสายไทย แต่จำเริญเติบโตมาสู่ธุรกิจร้านอาหารของผู้ประกอบการคนมุสลิมเชื้อสายมลายูจากจังหวัดชายแดนใต้ ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะมีผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำที่เป็นคนสัญชาติมาเลเซียเป็นผู้ประกอบการมากขึ้น แต่ร้านอาหารต้มยำก็ยังใช้คนมุสลิมจากประเทศไทยเป็นแรงงานรับจ้างเป็นหลัก

ประวัติและประสบการณ์ของผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย นั้นสามารถจำแนกออกเป็นอย่างน้อย 3 ประเภท ได้แก่ 1) ผู้ประกอบการที่เคยเป็นลูกจ้างในธุรกิจร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย 2) ผู้ประกอบการที่มีครอบครัวหรือเครือญาติเป็นเจ้าของร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย และมีประสบการณ์ทำงานในร้านอาหารต้มยำทั้งที่ได้รับค่าจ้างและไม่ได้รับค่าจ้างจากธุรกิจร้านอาหารต้มยำของครอบครัวหรือเครือญาติ และ 3) ผู้ประกอบการที่เคยมีประสบการณ์ในการทำธุรกิจค้าขายจากประเทศไทย จากประวัติและประสบการณ์ในอดีตของ

ผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้พวกเขาเป็นผู้ประกอบการย้ายถิ่นร้านอาหารต้มยำของตนเองในปัจจุบัน

ประสบการณ์จากการทำงานในธุรกิจร้านอาหารต้มยำ หรือการทำธุรกิจค้าขาย และบริการ จึงเป็นหัวใจหลักอย่างหนึ่งของการก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารต้มยำ ประสบการณ์จากการทำงานร้านอาหารต้มยำเป็นกระบวนการขัดเกลาทางสังคมช่วยพัฒนาทุนมนุษย์เพื่อสร้างอาชีพให้ลูกจ้างให้เข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตามร้านอาหารต้มยำนี้เป็นรูปแบบของธุรกิจครอบครัวที่ผู้ประกอบการเลือกที่เปิดกิจการภายหลังการแต่งงาน โดยมีคู่สมรสเป็นหุ้นส่วนธุรกิจ และใช้สมาชิกในครอบครัวเป็นแรงงานในธุรกิจ สมาชิกในครอบครัวเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการสร้างและดำเนินธุรกิจร้านอาหารต้มยำในประเทศมาเลเซีย